

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 189/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. marca 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom kanceláriou JUDr. Michalom Fecil'akom, advokátska kancelária, Jesenná 8, Prešov, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23 NcC 5/2018 z 29. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA]

(ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 NcC 5/2018 z 29. novembra 2018.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je ako žalobca účastníkom konania vedenom na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 161/2011 o náhradu za užívanie nehnuteľnosti. Zákonným sudcov v predmetnom konaní je JUDr. Michal Drimák, PhD. Sťažovateľ v označenom konaní vzniesol voči zákonnému sudcovi námietku zaujatosti, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 23 NcC 5/2018 z 29. novembra 2018 tak, že *„sudca JUDr. Michal Drimák, PhD. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu“*.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že v inom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 9/2009, ktorého je sťažovateľ účastníkom a v ktorom je zákonným sudcom taktiež JUDr. Drimák, PhD., podal sťažovateľ predsedovi okresného súdu a ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky voči tomuto sudcovi podnety na začatie disciplinárneho konania, a to z dôvodu, že podľa názoru sťažovateľa v uvedenom konaní rozsudkom sp. zn. 8 C 9/2009 z 25. októbra 2018 rozhodol svojvoľne a v rozpore s princípmi právnej istoty a legitímneho očakávania.

Sťažovateľ uviedol: *„Nakoľko sťažovateľ na základe skutočností opísaných v podnetoch na začatie disciplinárneho konania zo dňa 09.11.2018 nadobudol presvedčenie o tom, že sudca JUDr. Drimák, PhD. je, aj s poukazom na podané podnety na začatie disciplinárneho konania predstavujúce útočnú kritiku strany sporu na konajúceho sudcu, voči jeho osobe zaujatý, podaním zo dňa 12.11.2018 vzniesol v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 161/2011 voči sudcovi JUDr. Drimákovi, PhD. námietku zaujatosti. Uvedenú námietku sťažovateľ odôvodnil tým, že JUDr. Drimák, PhD. sa v iných konaniach (napr. v právnych veciach vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8 C 161/2011 a sp. zn. 8 C 9/2009) vyjadruje na jeho adresu tak, že konanie sťažovateľa je špekulatívne*

a dokonca by ním malo dôjsť k rozkladu konceptu dobrých mravov... Sťažovateľ preto dôvodne nadobudol pochybnosti o tom, že samosudca v posudzovanej právnej veci je voči jeho osobe zaujatý, a to zrejme aj preto, že sťažovateľ podal z dôvodu nekonania JUDr. Drimáka, PhD. niekoľko žiadostí o vytyčenie pojednávania a následne aj sťažností na prietahy v konaniach, v ktorých sťažovateľ vystupuje ako sporová strana a v ktorých JUDr. Drimák, PhD. rozhoduje ako zákonný sudca, a tento tak aj s poukazom na sťažovateľom podané podnety na začatie disciplinárneho konania k osobe sťažovateľa nadobudol nepriateľský vzťah. “

Porušenie označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 5/2018 z 29. novembra 2018 vidí sťažovateľ hlavne v dvoch zásahoch:

«(i). po prvé ide v predmetnom konaní o nesprávnu interpretáciu ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej ako „C.s.p.“), konkrétne § 49 a nasl. predmetného zákona, nakoľko porušovateľ rozhodol, že na vylúčenie zákonného sudcu nie sú splnené podmienky, pričom nezohľadnil podstatné skutočnosti vyplývajúce zo sťažovateľom vznesenej námietky zaujatosti a vyjadrenia zákonného sudcu JUDr. Michala Drimáka, PhD.,

(ii). po druhé ide o nedostatočné odôvodnenie uznesenia Krajského súdu Prešov č. k. 23 NcC 5/2018-1886 zo dňa 29.11.2018, ktorými by takto porušovateľ primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagoval na sťažovateľom vznesenú námietku zaujatosti, ktoré rozhodnutie je v príkrom rozpore s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky.»

4. Sťažovateľ uvádza, že krajský súd pochybil, pokiaľ rozhodol, že sudca JUDr. Michal Drimák, PhD., nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu, s odôvodnením, že okolnosti, spočívajúce v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP) nemôžu byť dôvodom na vylúčenie sudcu, keďže sťažovateľ túto skutočnosť ani nenamietal, pretože si je vedomý skutočnosti, že dôvodom, ktorým by zakladal zaujatosť sudcu, nemôže byť jeho rozhodovacia činnosť. Práve naopak, sťažovateľ pri vznesení námietky zaujatosti poukazoval hlavne na skutočnosť, že podľa ustálenej judikatúry aj útočná kritika strany sporu

na konajúceho sudcu, resp. podnet na disciplinárne konanie voči sudcovi, je takým vzťahom sudcu k tejto strane sporu, ktorý vzbudzuje vážnu pochybnosť o jeho nezaujatosti k tejto strane v ďalšom pojednávaní a rozhodovaní vo veci.

Sťažovateľ uviedol: «K podanému vyjadreniu zákonného sudcu k námietke zaujatosti v časti: „nakolko ho žalobca ako konajúceho sudcu komentuje hanlivým spôsobom...“ sťažovateľ uvádza, že aj z tohto vyjadrenia zákonného sudcu je možné cítiť jeho zaujatosť a vzťahovačnosť voči sťažovateľovi, nakolko sťažovateľ vo svojich podaniach v jednotlivých konaniach, v ktorých je zákonným sudcom JUDr. Drimák, PhD., takto zákonného sudcu nekomentuje...»

Sťažovateľ má za to, že obsah vyššie uvedených listín rovnako ako obsah podanej námietky zaujatosti zo dňa 12.11.2018 v žiadnom prípade neopodstatňuje tvrdenie, že sťažovateľ komentuje zákonného sudcu hanlivým spôsobom. Sťažovateľ v predmetných podaniach iba poukazuje na vzniknuté skutočnosti a uvádza, že rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 8 C 9/2009-834 zo dňa 25.10.2018 sa prieči základným zásadám právneho poriadku ako takého. Nemožno však tvrdiť, že sťažovateľ v týchto podaniach používa osobné invectívy alebo iné nevhodné komentáre na adresu zákonného sudcu JUDr. Drimáka, PhD. S poukazom na vyjadrenie zákonného sudcu k podanej námietke zaujatosti, je zjavné, že JUDr. Drimák, PhD. sám nadobudol dojem, že sťažovateľ niečo voči jeho osobe má, že ho hanlivo komentuje ešte predtým, než vo vzťahu k jeho osobe podal sťažovateľ podnet na začatie disciplinárneho konania aj napriek tomu, že z objektívneho hľadiska obsah sťažovateľových podaní nezakladá dôvod na takéto vnútorné presvedčenie sudcu. Ak teda zákonný sudca nadobudol vnútorné presvedčenie o sťažovateľovom nepriateľskom vzťahu voči svojej osobe ešte pred tým, než sťažovateľ podal podnet na začatie jeho disciplinárneho stíhania, má sťažovateľ za to, že zákonný sudca pri rozhodovaní v sťažovateľových súdnych konaniach nie je a ani nemôže byť nezaujatý, nakolko tento vníma sťažovateľove podania vzťahovačne a priveľmi osobne. Aj na základe uvedeného má sťažovateľ za to, že JUDr. Drimák PhD. by mal byť vylúčený z prejednávania a rozhodovania sťažovateľovho sporu vo veci vedenej Okresným súdom Prešov sp. zn. 8 C 161/2011.»

Sťažovateľ na podporu svojich argumentov ďalej poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Nc 30/2012 z 23. mája 2012.

5. Sťažovateľ ďalej uvádza, že „Na základe uvedeného, pretože pochybnosti o nezáujatosti a nestrannosti sudcu pri jeho rozhodovaní vo veci môže vyvolať ako priateľský, tak i nepriateľský vzťah medzi sudcom a stranou v súdnom konaní a takýto nepriateľský vzťah aj s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR (pozri uznesenia NS SR sp. zn. 2 Ndob 39/2010 z 04.08.2010 alebo sp. zn. 1 Nc 7/2013 z 29.04.2013) medzi zákonným sudcom a sťažovateľom v spojení s útočnou kritikou sťažovateľa na adresu zákonného sudcu spoločne so správaním sa sudcu v predmetnom konaní dosahuje podľa názoru sťažovateľa takú intenzitu, že sú dané objektívne skutočnosti na základe ktorých možno mať pochybnosti o nezáujatosti sudcu JUDr. Michala Drimáka, PhD. V rozhodovaní vo veci sp. zn. 8 C 161/2011, čo je dôvodom na vylúčenie sudcu JUDr. Michala Drimáka, PhD. z rozhodovania vo veci sp. zn. 8 C 161/2011 vedenej na Okresnom súde Prešov.“.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2 a článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23 NcC 5/2018 zo dňa 29.11.2018, porušené bolo.

3. Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23 NcC 5/2018 zo dňa 29.11.2018 sa zrušuje.

4. Vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.“

7. Ústavný súd dožiadaním na okresnom súde zistil, že namietané uznesenie krajského súdu sp. zn. 23 NcC 5/2018 z 29. novembra 2018 nadobudlo právoplatnosť 27. decembra 2018. Ústavná sťažnosť bola podaná v zákonom stanovenej lehote.

II.

8. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa ustanovenia § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde v účinnom znení ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q) r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

13. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

14. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

17. Podľa § 49 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti.

Podľa § 49 ods. 2 CSP vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštalácie.

Podľa § 49 ods. 3 CSP dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1. čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy

a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 NcC 5/2018 z 29. novembra 2018 o námietke zaujatosti sudcu, ktorým zákonný sudca nebol vylúčený z konania a rozhodovania v právnej veci sťažovateľa ako žalobcu. Sťažovateľ vidí porušenie základných práv:

- v nesprávnej interpretácii § 49 a nasl. CSP, keďže podľa sťažovateľa krajský súd nezohľadnil podstatné skutočnosti vyplývajúce zo vznesenej námietky zaujatosti a vyjadrenia zákonného sudcu,

- nedostatočnom odôvodnení uznesenia, ktoré je podľa sťažovateľa v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu.

19. Krajský súd v napadnutom uznesení sp. zn. 23 NcC 5/2018 z 29. novembra 2018 k podstate veci uviedol:

«Žalobca dňa 12.11.2018 doručil súdu písomné podanie, ktorým vzniesol námietku zaujatosti voči sudcovi JUDr. Michalovi Drimákovi, PhD. Uviedol, že na Okresnom súde Prešov je pod sp. zn. 8C/9/2009 vedené súdne konanie vo veci žalobcu [REDAKOVANÉ] proti Prešovskému samosprávnemu kraju a spol. o náhradu za užívanie nehnuteľnosti. Zákonným sudcom v uvedenej veci je tak ako v posudzovanej právnej veci JUDr. Michal Drimák. Dňa 25.10.2018 bol žalobcovi doručený rozsudok Okresného súdu Prešov vo veci 8C/9/2009 zo dňa 25.10.2018, ktorým JUDr. Michal Drimák žalobu zamietol s odôvodnením, že uplatnený nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je výkonom práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Vo vzťahu k žalobcovi v bode 58 rozhodnutia sudca uviedol: Špekulatívne nadobúdanie vlastníckeho práva len za účelom vytvárania zisku v dôsledku právnych rezíduí z minulosti nemôže podľa názoru súdu prvej inštancie obstáť. Nejedná sa pritom o prípad ojedinelý, ale o sériu súdnych sporov, pričom všetky sú viac - menej v rovnakom právnom i spoločenskom kontexte. Poskytnutím právnej ochrany takémuto konaniu by bezpochyby dochádzalo k rozkladu konceptu dobrých mravov, čo je nepripustné. Žalobca ďalej uviedol, že konanie vo veci 8C/9/2009 bolo prerušené na niekoľko rokov, a to do skončenia veci 14C/75/2012, v ktorom súd priznal žalobcom uplatnený nárok. JUDr. Drimák po sťažnostiach žalobcu na jeho nečinnosť vytýčil konečne termín pojednávania 15.05.2018. Žalobca mal za to, že rozhodnutie JUDr. Drimáka vo veci 8C/9/2009 je svojvoľné a odôvodnenie zákonného sudcu vo vzťahu ku konaniu žalobcu

nedôstojné, keďže žalobca nadobúda pozemky na základe platných zákonov a svoje nároky si v súdnych konaniach uplatňuje taktiež v zmysle zákonov a keďže JUDr. Drimák rozhodol opačne ako rozhodoval súd vo veci 14C/75/2012, pre ktoré konanie bolo konanie 8C/9/2009 prerušené na 4 roky a 6 mesiacov a jeho rozhodnutie je v rozpore s rozhodovacou súdnou praxou, podal žalobca dňa 09.11.2018 predsedovi Okresného súdu Prešov a Ministrovi spravodlivosti SR podnety na podanie podnetu na začatie disciplinárneho konania voči sudcovi JUDr. Drimákovi. S poukazom na skutočnosť, že JUDr. Drimák sa v iných konaniach vyjadruje na adresu žalobcu, že jeho konanie je špekulatívne a dokonca by ním malo dôjsť k akémusi rozpadu konceptu dobrých mravov, má žalobca za to, že samosudca v posudzovanej právnej veci je voči žalobcovi zaujatý, a to zrejme aj z toho dôvodu, že žalobca podal z dôvodu nekonania JUDr. Drimáka niekoľko sťažností na prietáhy. S poukazom na uvedené skutočnosti a s poukazom na ustálenú judikatúru, podľa ktorej aj útočná kritika strany sporu na konajúceho sudcu, resp. podnet na disciplinárne konanie voči sudcovi je takým vzťahom sudcu k tejto strane sporu, ktorý vzbudzuje vážnu pochybnosť o jeho nezaujatosti k tejto strane v ďalšom pojednávaní a rozhodovaní vo veci, vznáša žalobca námietku zaujatosti voči JUDr. Michalovi Drimákovi, PhD..

3. JUDr. Michal Drimák, PhD. sa k námietke zaujatosti vyjadril tak, že doposiaľ sa subjektívne vo veci necítil byť zaujatý, avšak objektívne sa jeho zaujatosť môže javiť ako dôvodná, nakoľko žalobca ho ako konajúceho sudcu komentuje hanlivým spôsobom a podal voči jeho osobe okrem sťažnosti aj podnety na disciplinárne stíhanie. Za predpokladu, že odvolací súd dospeje k záveru, že námietka zaujatosti je dôvodná, súhlasí s pridelením veci inému sudcovi.

4. Krajský súd v Prešove preskúmal predložený spis a zistil, že nie je dôvod na vylúčenie konajúceho sudcu z pojednania a rozhodovania sporu.

...

6. Z obsahu námietky zaujatosti, ktorú predložil žalobca, vyplýva, že jedným dôvodom tvrdenej zaujatosti JUDr. Michala Drimáka voči žalobcovi je skutočnosť, že v konaní 8C/9/2009 konajúci sudca vydal svojvoľné rozhodnutie s nedôstojným odôvodnením. Táto námietka je okolnosťou, ktorá spočíva v procesnom

postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP), a teda nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudcu.

7. Ďalším dôvodom tvrdenej zaujatosti konajúceho sudcu je, že JUDr. Drimák sa v iných konaniach vyjadruje na adresu žalobcu, že jeho konanie je špekulatívne a dokonca by ním malo dôjsť k akémusi rozkladu konceptu dobrých mravov. Právne hodnotenie nároku žalobcu pripúšťa v zásade aj také hodnotenie, ako to uviedol JUDr. Michal Drimák v konaní 8C/9/2009, teda nie je vylúčené právne hodnotiť žalobu žalobcu ako výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (či je takéto hodnotenie správne, nie je pre rozhodnutie o námietke zaujatosti dôležité). Samotná skutočnosť, že sudca zaujme takýto právny postoj k žalobe žalobcu nie je dôvodom na jeho vylúčenie z rozhodovania veci, pretože sa tiež jedná o okolnosť spočívajúcu v rozhodovacej činnosti sudcu.

8. Ďalším dôvodom zaujatosti je, že žalobca podal podnet na začatie disciplinárneho stíhania voči sudcovi JUDr. Michalovi Drimákovi a niekoľko sťažností na prietahy. Skutočnosť, že žalobca podal podnet na začatie disciplinárneho konania voči JUDr. Michalovi Drimákovi a podal na neho sťažnosti, nie je dôvodom na vylúčenie konajúceho sudcu. Podanie podnetu na začatie disciplinárneho stíhania, pri ktorom nie je zrejmé či sa vôbec disciplinárne konanie začne, nie je dôvodom na vylúčenie sudcu. Nie je možné pripustiť, aby účastník konania podaním podnetu na disciplinárne stíhanie sudcu získal zároveň „právo“ na vylúčenie tohto sudcu z danej veci. Takýmto spôsobom by došlo k tomu, že by si strana mohla vyberať či konkrétny sudca, ktorý by mal jeho vec rozhodovať, bude skutočne môcť vo veci konať. V konaní nebol preukázaný žiaden osobný vzťah sudcu k žalobcovi, k jeho zástupcovi alebo k veci samej, ktorý by vytváral odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu, a preto Krajský súd v Prešove rozhodol, že JUDr. Michal Drimák, PhD. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8C/161/2011.»

20. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde (predtým § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov) vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou

judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

21. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a k čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

22. Vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05). Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľné a logicky odôvodnené.

23. Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v Civilnom sporovom poriadku poriadku garantované aj prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prerokovania a rozhodnutia pre zaujatosť (§ 49 CSP).

24. Z citovaných častí odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 23 NcC 5/2018 z 29. novembra 2018 je zrejmé, že krajský súd sa namietanou zaujatosťou zákonného sudcu riadne zaoberal a s argumentáciou sťažovateľa sa vysporiadal.

Krajský súd sa vyjadril k nesúhlasu sťažovateľa s odôvodnením rozhodnutia a vyjadreniami sudcu vo veci sp. zn. 8 C 9/2009 (keď sudca mal označiť konanie sťažovateľa ako žalobcu za špekulatívne nadobúdanie vlastníckeho práva), ako aj skutočnosti, že sťažovateľ podal podnet na začatie disciplinárneho konania proti zákonnému sudcovi a niekoľko sťažností na prietahy. Krajský súd po posúdení všetkých skutočností dospel k záveru, že nebol preukázaný žiaden osobný vzťah sudcu k žalobcovi, k jeho zástupcovi alebo k veci samej, ktorý by vytváral odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

25. Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že v napadnutom uznesení krajského súdu nezistil taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako to sťažovateľ tvrdí vo svojej sťažnosti. Krajský súd aplikoval na zistený skutkový stav relevantnú zákonnú úpravu, vysporiadal so všetkými podstatnými argumentmi sťažovateľa. Z namietaného uznesenia je zrejmé, akými úvahami sa krajský súd riadil pri právnom posudzovaní veci a ústavný súd neidentifikoval žiadne vybočenie z medzí ustálenej judikatúry všeobecných súdov. Závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne) alebo zjavne neodôvodnené, keďže majú oporu v zákone a sú jasne a dostatočne právne zdôvodnené. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti, resp. arbitrárnosti napadnutého rozsudku.

26. Ústavný súd tiež podotýka, že obsahom základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Postup súdu vychádzajúci z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy nemožno hodnotiť ako nezákonný, napriek tomu, že nespĺňa očakávania účastníka konania.

27. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy majú charakter všeobecného ústavného princípu a primárne neformulujú základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Vzhľadom na to, že sťažovateľ dáva ich porušenie do priamej súvislosti s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom ústavný súd nezistil porušenie označených základných práv, je sťažnosť aj v tejto časti zjavne neopodstatnená.

28. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e: Proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2021

Robert Šorl
predseda senátu